

Duňová cesta, Z.s.

Zkušební řád pro testování psů využívaných v canisterapii

1, Veterinární prohlídka

Členové zkušební komise jsou přítomni již při vstupní veterinární prohlídce, která zahrnuje kontrolu uší, očí, zubů, čenichu, análního otvoru (případně genitálií), funkčnosti kloubů, stavu srsti a celkové kondice psa, poslech stetoskopem.

Hodnotí se: Reakce psa při manipulaci, zdravotní stav psa a celková kondice.

2, Poslušnost a ovladatelnost

a) Přivolání psa za ztížených podmínek

Psovod vypustí psa v blízkosti hrajících si osob povel volno. Osoby se snaží psa přivolat, upoutat jeho pozornost a zapojit do hry. Psovod po chvíli psa přivolá a připne zpět na vodítko.

Hodnotí se: Ochota a rychlost přivolání, vstřícnost k hrajícím si osobám.

b) Ovladatelnost

Psovod dá psovi povel k sednutí, následně po jeho vykonání povel k lehnutí.

Hodnotí se: Ochota a rychlost plnění povelů.

c) Odložení s rušivými vlivy

Psovod dá psovi povel k zůstání na místě, odloží vodítko vedle psa a vzdálí se. Během odložení kolem psa projde v jeho blízkosti figurant. Na pokyn si psovod jde zpět pro psa.

Hodnotí se: Klid psa a setrvání na místě, reakce na procházejícího figuranta.

d) Hra a zklidnění

Psovod psa rozdvádí hrou. Na pokyn psovod psa musí zklidnit.

Hodnotí se: Ochota a rychlost zklidnění.

e) Hra s cizí osobou

Figurant si začne hrát se psem, psovod může psa usměrnit ke hře s figurantem.

Hodnotí se: Ochota psa hrát si s cizí osobou, chování k figurantovi, styl hry.

f) Chůze psa na vodítku

Psovod se psem na vodítku jde vymezenou trasou. Na pokyn změni směr chůze. Následně na pokyn přijdou na určené místo, kde se se psem zastaví. Po dobu této části zkoušky jde pes na volně prověšeném vodítku.

Hodnotí se: Ochota a poslušnost, trpělivost při zastavení.

g) Chůze s rušivými vlivy

Psovod se psem na vodítku chodí v kruhu, figuranti simulují rušivé vlivy z běžné praxe, např. kolem projde člověk a zakopne, zakřičí, zatleská, poblíž někdo upustí berle, jinému upadne taška.

Hodnotí se: Chování a reakce psa na hlasité nezvyklé podněty.

h) Chůze a ovladatelnost cizí osobou

Psovod předá psa na vodítku figurantovi, ten se s ním projde po místnosti a odejde z dohledu psovoda. Psovod může dát psu povel k následování figuranta.

Hodnotí se: Ochota a chování psa vůči cizí osobě, spolupráce s figurantem.

3, Canisterapeutická část

a) Kontakt s cizími lidmi a psy

Psovodi se svými psy vytvoří skupinku, kde spolu hlasitě hovoří, podávají si ruce. Psi jsou na prověšeném vodítku. Rozhodčí postupně obejde hlouček a pohladí všechny psy.

Hodnotí se: Chování při kontaktu psovodů a reakce na ostatní psy.

b) Manipulace a omezení pohybu

Psovod psa položí na bok, na záda, zvedne ho do náručí, poponese. Totéž udělá figurant. Je-li pes příliš těžký, poponesou jej společně psovod s figurantem. Figurant psa pevně obejmě, přitulí se. Pes nesmí projevit známky zneklidnění, strachu nebo agresivity.

Hodnotí se: Chování a reakce na manipulaci a cizí osobu.

c) Hlazení a česání

Pes sedí nebo leží a je česán. Je také hlazen, i neobratně, na různých částech těla, a to i několika osobami najednou.

Hodnotí se: Trpělivost a reakce psa na neobratnou manipulaci.

d) Reakce na invalidní vozík, chodítko a/nebo berle

Psovod se psem na vodítku se mívá s osobami na invalidním vozíku a o berlích/chodítku, které se pak jednotlivě pokusí o navázání kontaktu se psem. Figurant s berlemi zvedne ruku s berlí. Při blízkém kontaktu se psem bude vozík zabezpečen proti pohybu (zabrzdněn a jištěn figurantem).

Hodnotí se: Chování a reakce psa na neobvyklé situace a kompenzační pomůcky.

e) Reakce na nezvykle se pohybující osobu

Figurant se směrem ke psovi pohybuje nepřírozeným způsobem - po čtyřech, kulhavě, kolébavě a podobně. Osoba může vydávat neobvyklé zvuky, naznačit neobratný kontakt se psem. Pes má v přítomnosti psovoda zůstat klidný, může se osobě vyhnout.

Hodnotí se: Chování a reakce na neobvyklé chování figuranta.

f) Reakce na ležící osobu

Figurant leží na zemi na dece. Psovod se psem na vodítku k němu přistoupí, figurant si jej pohladí, podá mu pamlsěk nebo hodí hračku. Figurant se může psu schovat pod deku a vydávat různé zvuky, např. za pomoci pískací hračky.

Hodnotí se: Chování a reakce psa na neobvyklou situaci.

g) Podávání pamlsku

Zkoušející nebo figurant nabídne psu pamlsěk různými způsoby - z roztažené dlaně, sevřené dlaně, ze špetky, z misky. Psovod může psa usměrnit povelům k opatrnosti.

Hodnotí se: Chování, reakce a opatrnost přijmutí pamlsku.

4, Dispozice k polohování

Figurant si lehne na deku, psovod k němu přistoupí a bez násilí psa nepolohuje do těsné blízkosti figuranta. S ohledem na velikost psa vyzkouší polohy podél těla, za hlavou a pod kolena (dle potřeby se figurant podloží polštářem tak, aby pes nebyl nepřiměřeně zatížen). Pes by se měl nechat napolohovat psovodem a na povel setrvat v klidu. Zjišťují se dispozice psa k polohování, při zkoušce se neočekává terapeutický účinek.

Hodnotí se: Chování a reakce psa na figuranta, na tlak, na omezený pohyb.

Poznámka: Ne všichni psi při canisterapii polohování dělají a ne všichni jsou pro něj vhodní. Tato disciplína se hodnotí zvlášť, slovním hodnocením. Pokud pes "neprojde", nevadí, ale bude to mít vyznačeno v certifikátu.

5, Týmová práce, přátelskost a společenskost

a) Týmová práce

Sleduje se po celou dobu zkoušky.

Hodnotí se: Sehranost týmu, chování psovoda ke psu, reakce psa na psovoda.

b) Přátelskost a společenskost

Sleduje se po celou dobu zkoušky.

Hodnotí se: Nálada a vstřícnost psa, komunikativnost, nadšení pro kontakt se člověkem.

Hodnocení zkoušky a její pravidla:

Každá dílčí část zkoušky je hodnocena maximálně 5 body, přičemž pro úspěšné absolvování zkoušky nesmí být žádná část hodnocena počtem bodů 0.

Maximální počet bodů za vykonání canisterapeutické zkoušky je 90. Minimální počet bodů pro úspěšné složení zkoušky je 56 včetně – přičemž jsou v certifikátu vyznačeny aktivity, ke kterým je pes vhodný, a ke kterým je nevhodný.

- 0 bodů – tým dílčí zkoušku nesplnil
- 1 bod – tým dílčí zkoušku splnil pouze z části
- 2 body – tým dílčí zkoušku splnil s chybami
- 3 body – tým dílčí zkoušku splnil průměrně
- 4 body – tým dílčí zkoušku splnil s menšími nepřesnostmi
- 5 bodů – tým dílčí zkoušku splnil bezchybně

Polohování se nebuduje, hodnotí se pouze slovně – pes je vhodný k polohování / pes není vhodný k polohování. Toto hodnocení je vyznačeno na certifikátu.

Každá disciplína je, mimo bodování jejího provedení, ještě hodnocena z pohledu působení „komunikace“ canisterapeutického týmu na okolí. Toto hodnocení je pouze znakem, a to ✓/✗. Pro úspěšné složení zkoušky je třeba mít u všech jejích disciplín označení ✓. V případě hodnocení jedné disciplíny znakem ✗ je automaticky zkouška nesplněna a další opakování bude umožněno nejdříve za 6 měsíců. Jako nevyhovující je hodnoceno pokřikování po psovi, hrubé zacházení se psem, agresivita vůči psovi, trestání psa apod.

Každý pes je hodnocen jako individualita a je mu na certifikát vyznačena činnost vhodná a nevhodná právě pro jeho povahu a souhru s majitelem. V případě nesouhlasu majitele se zákazem určité činnosti, z důvodu nervozity psa na zkoušce, je umožněno zopakování konkrétní disciplíny s úpravou podmínek dle situace v zařízení – např. pes špatně zareagoval z důvodu nervozity psovoda na hru a za běžné situace si velmi rád hraje, pes projevoval neposlušnost z důvodu přítomnosti cizích psů apod.

Canisterapie není "další disciplínou kynologie", jsme tu hlavně pro klienty a od toho se odvíjí celý smysl a průběh zkoušek.

Smyslem canisterapeutických zkoušek **není** rozšiřovat škálu vyznamenání pro **chovné psy**, ale připravit dobrovolníky a jejich čtyřnohé pomocníky na pomoc lidem, kteří to potřebují.

Do prostoru, kde probíhají zkoušky, **nebudou vpuštěni** psi se zdravotními problémy a hárající feny (v jakémkoli stádiu).

Cíle zkoušek:

- identifikovat a vyřadit psy, kteří nejeví zájem o kontakt s lidmi
- identifikovat a vyřadit psy, kteří projevují agresivitu, což představuje základní stupeň ochrany klientů
- identifikovat a vyřadit psovody, kteří se nevhodně chovají ke svým psům, což představuje základní ochranu welfare psů
- identifikovat a vyřadit psy, kteří neodpovídají svou zralostí nebo zdravotním stavem